

Stadgar för Handels

Gällande från den 17 november 2025

***Handels kongress
2025***

Handels

Vi är Handels

Tillsammans tar vi kampen

Handels kongress
2025

Handels

Innehåll

Inledning 5

Stadgar för Handelsanställdas förbund 6

§ 1 FÖRBUNDETS UPPGIFT 6

Moment 1: Organisationsområde 6

Moment 2: Uppgift 6

§ 2 ORGANISATION 7

Moment 1: Förbundets beslutande organ 7

Moment 2: Förbundets rådgivande organ 7

Moment 3: Förbundets lokala verksamhet 7

§ 3 FÖRBUNDETS SÄTE 7

§ 4 INTRÄDE 7

Moment 1: Medlemskap 7

Moment 2: Ansökan 7

Moment 3: Beslut om inträde 8

Moment 4: Försäkringar 8

§ 5 ÖVERFLYTTNING 9

Moment 1: Inom förbundet 9

Moment 2: Överflyttning till annat LO-förbund . . . 9

§ 6 MEDLEMSAVGIFTER 9

Moment 1: Avgifter 9

Moment 2: Avgiftsbefrielse och nedsättning 9

Moment 3: Avgift till arbetslöshetskassan 9

Moment 4: Försäkringar 10

§ 7 MEDLEMSFÖRPLIKTELSE 10

Moment 1: Sammanhållning och lojalitet 10

Moment 2: Uppgiftslämnande 10

Moment 3: Avtalsbevakning 10

Moment 4: Offentliggörande

av fackligt medlemskap 10

§ 8 UTTRÄDE 11

Moment 1: Rätt till utträde 11

Moment 2: Ansökan om utträde 11

Moment 3: Del i tillgångar 11

Text markerad i rosa är LO-absoluter. Dessa formuleringar måste finnas med i våra stadgar eftersom vi är ett LO-förbund.

§ 9 UTESLUTNING..... 11

Moment 1: Bristande betalning och försummad anmälan	11
Moment 2: Annan grund för uteslutning	11
Moment 3: Beslut om uteslutning	12
Moment 4: Suspension	12
Moment 5: Anmälan om delgivning	12
Moment 6: Del i tillgångar	12

§ 10 AVTALSÖRELSER OCH FÖRHANDLINGAR .. 13

Moment 1: Handläggning	13
Moment 2: Avtalskonferens/Avtalsfullmäktige ..	13
Moment 3: Ombud till avtalskonferenser.....	13
Moment 4: Val av avtalsfullmäktige.....	13
Moment 5: Förhandlingsdelegation	13
Moment 6: Riksavtal.....	14
Moment 7: Avtal för viss arbetsplats	14
Moment 8: Ersättning vid avtalsrörelse	14
Moment 9: Stridsåtgärder	14
Moment 10: Slutgiltigt beslut.....	15
Moment 11: Tvist	15

§ 11 ERSÄTTNING VID KONFLIKT..... 15

Moment 1: Rätt till ersättning	15
Moment 2: Ersättningsbelopp	16
Moment 3: Skyldighet att söka arbete	16
Moment 4: Indragen ersättningsrätt	16
Moment 5: Avdrag för avgifter.....	16
Moment 6: Återbetalning	16

§ 12 ERSÄTTNING VID TRAKASSERING..... 16

Moment 1: Ersättningsrätt.....	16
Moment 2: Återbetalning	17

§ 13 RÄTTSHJÄLP..... 17

Moment 1: Rätt till rättshjälp.....	17
Moment 2: Ansökan.....	17

§ 14 BESLUT, VAL OCH NOMINERINGSRÄTT**I FÖRBUNDETS ORGAN..... 17**

Moment 1: Organ som omfattas	17
Moment 2: Beslut.....	18
Moment 3: Personval	18
Moment 4: Beslutsmässighet.....	19
Moment 5: Nomineringsrätt.....	19

§ 15 FÖRBUNDSSTYRELSEN..... 19

Moment 1: Uppgift.....	19
Moment 2: Sammansättning	19
Moment 3: Hinder för valbarhet	20

Moment 4: Utträde, uteslutning och kompletteringsval.....	20
Moment 5: Suspension	20
Moment 6: Sammanträden.....	20
Moment 7: Motionsrätt till förbundsstyrelsen ..	21
Moment 8: Ersättning och traktamenten	21
Moment 9: Verkställande utskottet	21

§ 16 FÖRBUNDSRÅDET..... 21

Moment 1: Uppgift.....	21
Moment 2: Sammansättning	22
Moment 3: Hinder för valbarhet	23
Moment 4: Skyldighet vid uppdrag	23
Moment 5: Sammanträden.....	23
Moment 6: Behandling	24
Moment 7: Ersättning och traktamenten	24

§ 17 FÖRBUNDETS FUNKTIONÄRER..... 24

Moment 1: Val av verkställande utskott	24
Moment 2: Ersättare för ledamot av verkställande utskott	24
Moment 3: Ledning och ansvar	25
Moment 4: Anställning och uppgifter för ej kongressvalda funktionärer	25
Moment 5: Ersättning	25

§ 18 FIRMATECKNING..... 25**§ 19 EKONOMISK FÖRVALTNING..... 26**

Moment 1: Placeringsreglemente.....	26
Moment 2: Beslutanderätt	26
Moment 3: Förvaring av värdehandlingar	26
Moment 4: Åtagande.....	26
Moment 5: Redovisning	26
Moment 6: Årsredovisning.....	26
Moment 7: Ekonomichefens uppgift	27

§ 20 REVISION..... 27

Moment 1: Sammansättning	27
Moment 2: Revision av förbundsstyrelsens förvaltning.....	28
Moment 3: Revision av förbundsrådets förvaltning.....	28
Moment 4: Närvaro	28
Moment 5: Rättighet	28
Moment 6: Revisorernas ansvar.....	28
Moment 7: Sammanträden.....	29
Moment 8: Arvode och ersättning	29
Moment 9: Tystnadsplikt.....	29
Moment 10: Hinder för valbarhet	29

§ 21 ARKIVERING 29**§ 22 KONGRESSEN 29**

Moment 1: Suveränitet	29
Moment 2: Sammanträden	29
Moment 3: Extra kongress	30
Moment 4: Kallelse	31
Moment 5: Antal ombud	31
Moment 6: Ombudsfordelning	31
Moment 7: Valbarhet	31
Moment 8: Hinder för valbarhet	31
Moment 9: Anställdas närvaro på kongressen ..	32
Moment 10: Motionsrätt	32
Moment 11: Planläggning	32
Moment 12: Behandling av ärenden på kongressen	32
Moment 13: Ansvarsfrihet	33
Moment 14: Val	33
Moment 15: Kostnadsfordelning	33

§ 23 VALBEREDNINGAR 33

Moment 1: Valberedningars uppgift	33
Moment 2: Valberedare och kandidatur	34
Moment 3: Hinder för valbarhet	34
Moment 4: Förbundets valberedning	34
Moment 5: Sammansättning förbundets valberedning	34
Moment 6: Tidsramar för förbundets valberedning	34
Moment 7: Avdelningars valberedningar	35
Moment 8: Valberedning i fackklubb	35

§ 24 AVDELNINGARNA 35

Moment 1: Verksamhetsområde	35
Moment 2: Uppgifter	35
Moment 3: Representantskap	36
Moment 4: Extra representantskap	37
Moment 5: Ombud	37
Moment 6: Representantskapets årsmöte	38
Moment 7: Styrelse	38
Moment 8: Utträde och uteslutning	39
Moment 9: Hinder för valbarhet	39
Moment 10: Styrelsens uppgifter	39
Moment 11: Arbetsutskott	39

Moment 12: Medelsplacering	40
Moment 13: Åtagande	41
Moment 14: Firmateckning	41
Moment 15: Räkenskaper	41
Moment 16: Revision	41
Moment 17: Ersättningar	43
Moment 18: Kontor	43
Moment 19: Avdelningens upplösning	43

§ 25 ARBETSPLATSORGANISATION 43

Moment 1: Fackklubbar	43
Moment 2: Firmaklubb	44
Moment 3: Branschklubb	44
Moment 4: Allmän klubb	44
Moment 5: Riks- eller regionklubb	44
Moment 6: Fackombud	44
Moment 7: Fackklubbars och fackombuds uppgifter	45
Moment 8: Styrelse	45
Moment 9: Medlemsmöte	45
Moment 10: Handelsombud	45
Moment 11: Försäkringsinformatör	45

§ 26 CENTRALA FACKLIGA GRUPPER 46**§ 27 ÖVERKLAGANDE AV BESLUT****OCH SKILJEFÖRFARANDE 46**

Moment 1: Överklagande gällande inträde eller utträde	46
Moment 2: Överklagande gällande uteslutning eller suspension	46
Moment 3: Överklagande gällande avdelningsbeslut eller handläggning till förbundsstyrelse och förbundsråd	46
Moment 4: Hantering av överklagande	46
Moment 5: Övriga tvistefrågor	47
Moment 6: Delgivning	47
Moment 7: Skiljeförfarande	47

§ 28 BESLUT OM FÖRBUNDETS UPPLÖSNING 47

Moment 1: Upplösning	47
Moment 2: Sammanslagning	48

§ 29 ÄNDRING AV STADGAR 48**Ordlista 49**

Inledning

I denna skrift finns stadgarna för Handelsanställdas förbund.

Stadgarna är våra gemensamma spelregler. Men stadgar är också något mer än ett dokument med regler. De är en överenskommelse om hur vi vill samverka, fatta beslut och skapa mening tillsammans.

Stadgarna skapar trygghet i strukturen, tydlighet i roller och i beslutsfattande. När vägval ska göras, eller när vi är oeniga, så erbjuder stadgarna en gemensam grund att stå på för att ta processen och besluten framåt.

Ordet stadga kan också uttryckas som stadig och stabil. Stadgarna i Handels kan enbart ändras av en ordinarie kongress, genom en motion eller genom ett förslag från förbundsstyrelsen. Så stadgarna är vår organisations stabila grund och kan inte ändras utan gedigen process och eftertanke.

Ibland finns en önskan om att stadgarna ska ha lösningar på alla situationer. Men, allt kan inte stå i stadgarna. Om allt skulle stå så skulle de bli flera hundra sidor tjocka och helt omöjliga att överblicka.

Så, vi har stadgar som ger oss ett ramverk. Men i många av de situationer som kräver ramverk och spelregler så krävs också dialog och lösningsfokus. Det kan stadgarna aldrig göra åt oss, det har vi alla ansvar för att skapa.

Om du har frågor om Handels stadgar så kan du alltid kontakta din avdelning som kan hjälpa till att uttolka vad som gäller. Är det fortsatt oklart så kontakta förbundskontoret så hjälps vi åt att skapa tydlighet.

Linda Palmetzhofer

Förbundsordförande Handelsanställdas förbund

Stadgar för Handelsanställdas förbund

antagna vid förbundets 27:e ordinarie kongress 11-15 november 2025

§ 1 FÖRBUNDETS UPPGIFT

Moment 1: Organisationsområde

Handelsanställdas förbund är en sammanslutning av alla arbetstagare i Sverige inom handeln och med handeln närbesläktade områden, som enligt Landsorganisationens (LO) organisationsplan ska tillhöra förbundet.

Moment 2: Uppgift

Förbundets uppgift är:

att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden, inom näringslivet samt verka för en samhällsutveckling baserad på politisk, social och ekonomisk demokrati.

För att fullfölja denna uppgift ska förbundet verka för

att främja medlemmarnas fackliga, politiska och kulturella bildningssträvanden,

att genom anslutning till LO samarbeta med övriga anslutna förbund,

att verka för alla människors lika värde, jämlikhet, jämställdhet och likabehandling,

att upprätthålla förbindelser med fackliga organisationer i andra länder som genom medlemskap i respektive centralorganisationer tillhör Internationella Fackliga Samorganisationen (IFS) eller är anslutna till internationell yrkessammanslutning, som samarbetar med IFS.

§ 2 ORGANISATION

Medlemmarnas inflytande över förbundets verksamhet och förvaltning utövas i följande beslutande och rådgivande organ:

Moment 1: Förbundets beslutande organ

1. Kongressen
2. Förbundsrådet
3. Förbundsstyrelsen

Moment 2: Förbundets rådgivande organ

Förbundsstyrelsen kan inrätta råd och kalla till konferenser.

Moment 3: Förbundets lokala verksamhet

Förbundets lokala verksamhet utövas av avdelningar.

§ 3 FÖRBUNDETS SÄTE

Förbundet har sitt säte i Stockholm.

§ 4 INTRÄDE

Moment 1: Medlemskap

Varje arbetstagare inom förbundets verksamhetsområde har rätt till inträde i förbundet. Rätt till inträde har även de som genomgår för branschen inriktad gymnasial eller likvärdig (yrkes)utbildning. Rätt till inträde gäller dock inte i det fall då uteslutningsgrund enligt förbundets stadgar föreligger.

Medlem som vid mer än två tillfällen under en femårsperiod har begärt utträde utan sakligt skäl kan vid nytt inträde omfattas av tre månaders karens innan denna har rätt till förhandlingshjälp, rättshjälp och konfliktersättning.

Ett fullvärdigt medlemskap i förbundet innebär också medlemskap i Arbetslöshetskassan Handels, såvida inte hinder föreligger enligt kassans stadgar, eller om medlem meddelat annat.

Moment 2: Ansökan

Ansökan om inträde ska göras på det sätt förbundsstyrelsen beslutar.

Moment 3: Beslut om inträde

Fråga om inträde prövas och avgörs av förbundsstyrelsen eller av den styrelsen utsett. Bifalles ansökan ska medlemskap anses ha påbörjats den första i den månad första avgiften betalats med undantag för det som gäller enligt § 4 moment 4 och § 11 moment 1.

För elevmedlem gäller att medlemskap påbörjats första dagen i den månad ansökan inkom.

Ny medlem ska få bekräftelse på medlemskap.

Avslås ansökan ska detta omedelbart skriftligt meddelas den inträdessökande.

Moment 4: Försäkringar

Av förbundet tecknade medlemsförsäkringar gäller från och med den dag medlemskap erhållits eller den dag som framgår av gällande försäkringsvillkor. Försäkringarna upphör att gälla dagen efter det medlem utträtt eller blivit utesluten ur förbundet eller vid tidpunkt som regleras i det enskilda försäkringsavtalet.

§ 5 ÖVERFLYTTNING

Moment 1: Inom förbundet

Medlem, som erhåller anställning inom annan avdelnings verksamhetsområde, ska överflytta sitt medlemskap till denna avdelning, om inte anställningen i annat område är av tillfällig karaktär.

Medlem som saknar anställning och flyttar till bostadsort i annan avdelning, ska överflytta sitt medlemskap till denna avdelning, om inte flytten är av tillfällig karaktär.

Moment 2: Överflyttning till annat LO-förbund

Medlem i förbundet har rätt och skyldighet att utan särskild avgift överflytta sitt medlemskap från ett LO-förbund till ett annat, om medlemmen antingen fått anställning inom det nya förbundets verksamhetsområde eller av annat skäl ska tillhöra detta på grund av LO-styrelsens beslut.

Medlemmen ska ha uppfyllt alla stadgeenliga förpliktelser. Vid sådan överflyttning ska medlemskap anses ha erhållits från den första i månaden efter flyttningen skett.

§ 6 MEDLEMSAVGIFTER

Moment 1: Avgifter

Kongressen fastställer principerna för avgiftssystemet. Förbundets medlemmar placeras i avgiftsklasser som huvudregel efter inkomst.

Förbundsrådet fastställer de faktiska avgifterna.

Medlemsavgift inbetalas till förbundet på det sätt som förbundsstyrelsen fastställer.

Moment 2: Avgiftsbefrielse och nedsättning

Förbundsrådet kan besluta om undantag från huvudregeln om inkomst enligt moment 1 avseende avgiftsbefrielse eller nedsättning av avgifter för särskilda grupper av medlemmar.

Moment 3: Avgift till arbetslöshetskassan

Avgiften till arbetslöshetskassan beslutas av arbetslöshetskassans föreningsstämma.

Moment 4: Försäkringar

Avgiften till förbundet inkluderar premier för de kollektiva medlemsförsäkringar som tecknats av förbundet efter kongressens eller förbundsrådets beslut.

§ 7 MEDLEMSFÖRPLIKTELSER

Moment 1: Sammanhållning och lojalitet

Medlem ska verka för förbundets sammanhållning och utveckling, följa stadgarnas föreskrifter och stadgeenligt fattade beslut samt iaktta lojalitet mot styrelser och andra som utsetts att företräda förbundet och dess underorganisationer.

Moment 2: Uppgiftslämnande

Medlem ska på begäran lämna statistiska och andra uppgifter om arbetsvillkor och anställningsförhållanden samt snarast anmäla varaktig förändring av inkomst och kontaktuppgifter.

Moment 3: Avtalsbevakning

Medlem ska bevaka att kollektivavtal finns upprättat för arbetsplatsen samt att arbetsgivaren respekterar och tillämpar detsamma.

Moment 4: Offentliggörande av fackligt medlemskap

Medlem som till demokratiskt organ nyttjar sin motionsrätt eller accepterar att väljas till mötesfunktionär offentliggör därmed sitt fackliga medlemskap.

Detsamma gäller medlem som accepterar att nomineras eller utses till förtroendeuppdrag inom förbundet eller uppdrag inom ramen för förtroendemannalagen. Handels ansvarar för att alla som utses till dessa uppdrag, lämnar in motioner eller väljs till mötesfunktionärer informeras om att det även innebär att offentliggöra sitt fackliga medlemskap gällande den del som har accepterats.

§ 8 UTTRÄDE

Moment 1: Rätt till utträde

Medlem äger rätt till utträde ur förbundet vid utgången av den månad skriftlig uppsägning inlämnats och förfallna avgifter betalats.

Moment 2: Ansökan om utträde

Ansökan om utträde görs i juridiskt bindande form i enlighet med de rutiner förbundsstyrelsen fastställt.

Moment 3: Del i tillgångar

Den som utträtt ur förbundet har inte rätt att få ut någon del av förbundets tillgångar.

§ 9 UTESLUTNING

Moment 1: Bristande betalning och försummad anmälan

Uteslutning ur förbundet sker om medlem inte betalt stadgeenlig avgift inom två månader från förfallodagen eller, vid rätt till avgiftsbefrielse, utan giltigt skäl under motsvarande tid försummat sina medlemsförpliktelser.

Moment 2: Annan grund för uteslutning

Uteslutning kan också ske då medlem:

- a) genom medvetet oriktiga uppgifter blivit medlem i förbundet,
- b) genom oärligt förfarande fått ersättning eller tillägnat sig medel som tillhör organisationen, från dess arbetslöshetskassa eller medlemsförsäkringar,
- c) inte följt stadgeenligt beslut om konfliktåtgärd,
- d) utan medgivande av förbundsstyrelsen innehar medlemskap även i utanför LO stående facklig organisation,
- e) på annat sätt medvetet brutit mot stadgarna, vägrat rätta sig efter beslut av kongress, förbundsråd eller förbundsstyrelse eller föreskrifter som har stöd i stadgarna, bedrivit eller stöttat verksamhet som är oförenlig med organisationens ändamål genom § 1, moment 2 eller på annat sätt uppträtt illojalt.

Moment 3: Beslut om uteslutning

Uteslutning i fall som avses i moment 2 verkställs av förbundsstyrelsen.

Moment 4: Suspension

Istället för uteslutning kan förbundsstyrelsen, om sådan uteslutningsgrund föreligger som avses i moment 2 e), för viss tid eller tillsvidare återkalla rätten för medlem att mottaga och inneha förbunds-, avdelnings- eller arbetsplatsuppdrag för eller inom förbundet.

Moment 5: Anmälan om delgivning

Anmälan, som kan leda till uteslutning enligt moment 2 a) – e), ska lämnas skriftligen till förbundsstyrelsen eller avdelningsstyrelsen.

I sistnämnda fall ska anmälan tillsammans med avdelningsstyrelsens yttrande översändas till förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att anmälan delges medlemmen, som inom två veckor därefter ska inkomma med förklaring till förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen kan före ärendets avgörande begära att avdelningen ska till- eller avstyrka uteslutning.

Vad som sägs i första och andra styckena i detta moment tillämpas inte om den som är föremål för uteslutning gjort sig skyldig till handlingar som uppenbart strider mot stadgeenligt fattade beslut och trots uppmaning från förbundsstyrelsen underlåter att rätta sig därefter. Förbundsstyrelsens beslut ska delges medlemmen genom protokollsutdrag sänt till senast kända adress. I de fall som avses i tredje stycket ska beslut, som gäller uteslutning på en och samma grund av ett flertal medlemmar, anses behörigen delgivet genom skriftligt meddelande till vederbörande avdelning eller genom offentligt tillkännagivande.

Som delgivningsdag ska då anses den dag meddelandet inkommit till avdelningen eller tillkännagivandet offentliggjorts.

Moment 6: Del i tillgångar

Den som utesluts ur förbundet har inte rätt att få ut någon del av förbundets tillgångar.

§ 10 AVTALSRÖRELSE OCH FÖRHANDLINGAR

Moment 1: Handläggning

Frågor angående avtal och förhandlingar handläggs av förbundsstyrelsen.

Moment 2: Avtalskonferens/Avtalsfullmäktige

Förbundsstyrelsen kan besluta om inrättande av avtalsfullmäktige eller kalla medlemsgrupper inom olika avtalsområden till konferenser.

Avtalskonferensens beslut är av rådgivande natur. Inför genomförande av avtalskonferenser fastställer förbundsstyrelsen riktlinjer för berörd avtalskonferens.

Moment 3: Ombud till avtalskonferenser

Ombud ska vara medlem med lokalt fackligt uppdrag inom det avtalsområde konferensen avser. Förbundsstyrelsen kan besluta om avsteg från detta.

Moment 4: Val av avtalsfullmäktige

Har förbundsstyrelsen beslutat inrätta avtalsfullmäktige ska styrelsen anordna val av fullmäktige på så sätt, som med hänsyn till avtalsområdets omfattning och förhållanden i övrigt, kan befinnas lämpligt. I valet har samtliga berörda medlemmar med lokalt fackligt uppdrag i sin klubb eller som är fackombud på sin arbetsplats rätt att delta. För varje ledamot av avtalsfullmäktige utses personliga suppleanter. Till ledamot och suppleant kan endast den utses som själv arbetar inom aktuellt avtalsområde.

Den som under mandattiden lämnar avtalsområdet är skyldig att omedelbart frånträda mandatet.

Moment 5: Förhandlingsdelegation

Valen till förhandlingsdelegationer genomförs av förbundsrådet som då också beslutar om mandatperiod för delegationen.

Förbundsstyrelsen äger rätt att vid behov besluta om tillsättande av förhandlingsdelegation vid företag av riksomfattande karaktär eller genomföra fyllnadsval till övriga förhandlingsdelegationer.

Valbar till förhandlingsdelegationerna är medlem som är yrkesaktiv inom avtalsområdet och innehar lokala fackliga uppdrag i sin klubb eller är fack-

ombud på sin arbetsplats. Det är ej förenligt med uppdraget som ledamot eller ersättare av förbundsstyrelsen att delta i förhandlingsdelegation.

Den som under mandattiden lämnar avtalsområdet eller inte längre innehar lokalt fackligt uppdrag på sin arbetsplats anses skild från uppdraget.

Moment 6: Riksavtal

Förbundsstyrelsen beslutar om framställan att upprätta nytt, förändra eller säga upp riksavtal. Förhandlingar om avtal enligt detta moment förs av förbundet. Därvid bör de direkt berörda medlemmarna vara representerade på sätt som förbundsstyrelsen fastställer.

Moment 7: Avtal för viss arbetsplats

Framställan till arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation om att upprätta, förändra eller säga upp avtal för viss arbetsplats görs av förbundsstyrelsen på eget initiativ eller efter hemställan från avdelning och berörd medlemsgrupp. Framställan görs enligt av förbundsstyrelsen fastställda rutiner.

Moment 8: Ersättning vid avtalsrörelse

Förbundet betalar kostnaden för logi, resor, förlorad arbetsförtjänst samt traktamente, i enlighet med förbundets resepolicy, i följande fall:

- För ledamöter i avtalsfullmäktige
- För förhandlingsdelegationer
- För ombud i avtalskonferenser
- Vid förhandling som är centralt samordnad och berör flera avdelningar
- Förhandling i övrigt på annan ort till vilken förbundsstyrelsen kallat ombud från avdelning

Moment 9: Stridsåtgärder

Om arbetsgivaren vägrar att förhandla eller om förhandling ej leder till uppgörelse, kan förbundsstyrelsen besluta om och verkställa stridsåtgärder.

Motsvarande rätt tillkommer förbundsstyrelsen i fråga om sympatiåtgärder.

Stridsåtgärd får ej vidtas eller tillkännages utan att förbundsstyrelsen lämnat sitt godkännande.

Förbundets medlemmar har varken rätt eller skyldighet att följa annat än av förbundsstyrelsen utfärdat eller godkänt meddelande om stridsåtgärd.

Sedan arbetet nedlagts eller arbetsplatsen förklarats i blockad, ska kontroll

utövas så att ingen arbetar förrän uppgörelse träffas eller konflikten förklarats avslutad.

Den som dessförinnan börjar arbeta på sådan plats betraktas som blockadbrytare. Dennes fullständiga namn samt medlemsnummer ska omedelbart meddelas förbundet av avdelningen.

Moment 10: Slutgiltigt beslut

Förbundsstyrelsen avgör slutgiltigt frågor som rör uppsägning av kollektivavtal, antagande eller förkastande av förslag till sådant avtal, samt vidtagande av stridsåtgärder.

Förbundsstyrelsen kan besluta om att förslag till uppgörelse föregås av en medlemsomröstning bland berörda medlemmar inför beslut.

Moment 11: Tvist

Om tvist uppstår angående tolkning eller tillämpning av gällande avtal eller av annan orsak, ska avdelningen om den ej själv kan lösa tvisten, meddela förbundsstyrelsen och lämna de upplysningar som är erforderliga för tvistens lösande.

§ 11 ERSÄTTNING VID KONFLIKT

Moment 1: Rätt till ersättning

Vid strejk, som godkänts av förbundsstyrelsen, vid lockout samt då medlem berörs av konflikt inom annat förbunds verksamhetsområde, betalar förbundet ersättning från och med första konfliktdagen.

Fråga om rätt till ersättning vid lockout, eller om medlem kan betraktas som indragen i arbetsinställelse inom annat förbunds verksamhetsområde, avgörs av förbundsstyrelsen.

Rätt att erhålla konfliktersättning har medlem i förbundet eller medlem i annat till LO anslutet förbund. En medlem har inte rätt till konfliktersättning före det datum den första avgiften är betald. Medlem som vid mer än två tillfällen under en femårsperiod har begärt utträde utan sakligt skäl kan vid nytt inträde omfattas av tre månaders karens innan denna har rätt till konfliktersättning.

Förbundsstyrelsen kan också besluta om konfliktersättning till medlemmar i annat förbund som ej är anslutet till LO.

Moment 2: Ersättningsbelopp

Konfliktersättning utgörs av förlorad arbetsförtjänst samt semesterersättning för den tid som medlem skulle utfört arbete. Från ersättningen dras ett schablonbelopp motsvarande skatteavdrag.

Vid arbetsinkomst reduceras i förekommande fall konfliktersättningen så att den tillsammans med arbetsinkomsten icke överstiger vad som avses i första stycket.

Medlem, som betalar medlemsavgift i för låg avgiftsklass, erhåller konflikt-ersättning beräknad efter övre inkomsten i denna klass.

Vid omfattande konflikt eller då flera konflikter pågår samtidigt kan förbundsstyrelsen nedsätta ersättningsbeloppen.

Moment 3: Skyldighet att söka arbete

Om förbundsstyrelsen meddelar så är medlem som är indragen i konflikt enligt moment 1 skyldig att söka arbete. Medlem som vägrar att ta erbjudet lämpligt arbete har inte rätt till ersättning under så lång tid som det erbjudna arbetet beräknas pågå.

Moment 4: Indragen ersättningsrätt

Medlem, som på grund av sjukdom eller olycksfall är oförmögen att arbeta eller som av annan anledning, är förhindrad, kan inte erhålla konfliktersättning.

Moment 5: Avdrag för avgifter

Vid utbetalning av ersättning ska avdrag göras för eventuellt obetalda medlemsavgifter.

Moment 6: Återbetalning

Om medlem erhållit konfliktersättning med för högt belopp ska det överskjutande beloppet återbetalas.

§ 12 ERSÄTTNING VID TRAKASSERING

Moment 1: Ersättningsrätt

Medlem, som på grund av sin fackliga verksamhet för förbundet avskedas, eller på grund av annan trakassering från arbetsgivarens sida tvingas säga upp sin anställning, kan av förbundsstyrelsen beviljas ersättning om avdelningsstyrelsen tillstyrkt detta.

Innan sådan uppsägning sker ska medlemmen inhämta avdelningsstyrelsens medgivande. I dessa fall tillämpas bestämmelserna i § 11 moment 1–6.

Ersättning utgår för tid som förbundsstyrelsen beslutar.

Moment 2: Återbetalning

Om medlem, som har eller har fått ersättning enligt denna paragraf, erhåller skadestånd för ekonomisk förlust som orsakats av arbetsgivaren, ska medlemmen till förbundet återbetala den erhållna ersättningen, dock högst med det belopp som skadeståndet uppgått till.

§ 13 RÄTTSHJÄLP

Moment 1: Rätt till rättshjälp

Rättshjälp kan beviljas till

- Medlem eller avdelning som för att kunna hävda sina intressen gentemot arbetsgivare, myndighet eller försäkringsinrättning, måste vidta rättsliga åtgärder. Medlem som genom sin anställning utsätts för händelse som medför en rättslig tvist. Rättshjälp kan också beviljas avliden medlems rättsinnehavare.

Moment 2: Ansökan

Medlem ska inge ansökan om rättshjälp till förste ombudsman som med yttrande och tillgängligt utredningsmaterial översänder ärendet till förbundsstyrelsen.

Rättegång, för vilken rättshjälp begärs, får inte inledas av medlem eller avdelning förrän förbundsstyrelsens beslut meddelats.

§ 14 BESLUT, VAL OCH NOMINERINGSRÄTT I FÖRBUNDETS ORGAN

Moment 1: Organ som omfattas

§ 14 omfattar beslut i förbundets beslutande organ, avdelningars representantskap och styrelsemöte samt vid fackklubbars medlemsmöten och styrelsemöten.

Moment 2: Beslut

Beslut fattas med enkel majoritet om inte dessa stadgar föreskriver annat.

Vid lika röstetal avgörs frågan av tjänstgörande ordförande om denna har rösträtt, annars avgörs frågan genom lottning.

Rösträtt kan ej överlåtas till annan än vald tjänstgörande suppleant.

Moment 3: Personval

Personval genomförs med sluten omröstning om inte mötet enhälligt beslutar annat.

Antalet som ska väljas till respektive post ska fastställas innan omröstning sker.

För att bli vald krävs att ha fått mer än hälften av avgivna, godkända, röster.

Om detta röstetal inte uppnåtts genomförs omval mellan de kandidater som fått högsta röstetal till dess att det antal personer som ska väljas alla är valda med mer än hälften av de avgivna, godkända, rösterna.

Kandidat som ställs under proposition vid val av ordinarie ledamöter men inte blir vald ska automatiskt sättas upp som kandidat vid suppleantvalet.

I det fall mötet ska välja både ordförande och vice ordförande gäller att kandidat som inte blir vald till ordförande automatiskt sätts upp som kandidat till vice ordförande.

Moment 4: Beslutsmässighet

Vid kongress, förbundsråd, förbundsstyrelsens möten samt avdelningarnas styrelsemöten gäller att 2/3 av tjänstgörande ledamöterna ska vara närvarande för att mötet ska vara beslutsmässigt.

För besluts giltighet i förbundsstyrelsen, avdelningarnas styrelse samt förbundsrådet krävs att mer än hälften av de närvarande tjänstgörande ledamöterna är ense om beslutet.

Moment 5: Nomineringsrätt

- Till val som genomförs av kongress har alla medlemmar nomineringsrätt
- Till val som genomförs av förbundsråd har alla avdelningar nomineringsrätt
- Till val som genomförs på avdelningsnivå har alla medlemmar i avdelningen nomineringsrätt
- Till val som genomförs på klubbnivå har alla medlemmar i klubben nomineringsrätt
- Beslut om nominering av ledamöter till förhandlingsdelegation sker av avdelningarnas representantskap. Medlem har inom sitt avtalsområde rätt att nominera ledamöter. Medlem kan nominera över avdelningsgränser men enbart inom det egna avtalsområdet.

§ 15 FÖRBUNDSSTYRELSEN

Moment 1: Uppgift

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet i överensstämmelse med stadgar och kongressbeslut. Under kongressperioderna är förbundsstyrelsen förbundets högsta beslutande organ, då beslutanderätten inte i enlighet med § 16 moment 1 utövas av förbundsrådet.

Förbundsstyrelsen har rätt att tolka dessa stadgar.

Moment 2: Sammansättning

Förbundsstyrelsen består av tretton ledamöter. Verkställande utskott ska, i enlighet med §17 moment 1, väljas särskilt av kongressen för kongressperiod.

Övriga nio ledamöter väljs för kongressperiod av ordinarie kongress. För var och en av dessa väljs även en personlig suppleant.

Om ordinarie ledamot avgår under kongressperioden träder suppleanten in som ordinarie ledamot för resterande kongressperiod. Kommande förbunds-

råd väljer ny suppleant. Centrala ungdomskommittén utser en representant till förbundsstyrelsen samt en ersättare för denne. Denna person deltar i förbundsstyrelsens arbete på samma villkor som förbundsstyrelsens ledamöter och har yttrande- och förslagsrätt. Centrala ungdomskommitténs representant äger dock inte rösträtt.

De förbundsanställda väljer en personalrepresentant och ersättare för denne. Denna person deltar i förbundsstyrelsens arbete på samma villkor som förbundsstyrelsens ledamöter och har yttrande-, förslags- och rösträtt. Personalrepresentanten ska inte delta i personval, behandlingen av frågor som rör kollektivavtal, stridsåtgärder eller andra frågor där de anställdas fackliga organisation har ett väsentligt intresse som kan strida mot organisationens.

Moment 3: Hinder för valbarhet

Pensionärs- och elevmedlemmar kan inte vara ledamöter av förbundsstyrelsen. Medlem som är varaktigt anställd av förbundet eller avdelning, dock med undantag av verkställande utskottets ledamöter och personalrepresentanten, kan inte tillhöra förbundsstyrelsen.

Moment 4: Utträde, uteslutning och kompletteringsval

Ledamot av förbundsstyrelsen eller suppleant som utträder, utesluts ur förbundet eller som permanent byter arbetsplats till en utanför Handelsavtalsområden anses skild från uppdraget. Detsamma gäller beträffande ledamot eller inkallad suppleant, som utan giltigt förhinder, är frånvarande från två sammanträden i rad.

Om suppleant avgår under kongressperioden, utses ny suppleant av förbundsrådet. Under perioden fram till kommande förbundsråd kan förbundsstyrelsen utse en av de övriga valda suppleanterna att tjänstgöra.

Moment 5: Suspension

Om sådana omständigheter föreligger mot ledamot i förbundsstyrelsen, att det förtroende som styrelseuppdraget förutsätter anses förverkat, dock utan att skäl till uteslutning ur förbundet föreligger, kan förbundsrådet på förslag av förbundsstyrelsen besluta om ledamotens suspension från uppdraget för tiden intill nästa ordinarie kongress.

Moment 6: Sammanträden

Förbundsstyrelsen sammanträder som regel 10 gånger per år.

Förbundsstyrelsens sammanträden ska protokollföras.

Moment 7: Motionsrätt till förbundsstyrelsen

Medlem, klubb och avdelning äger rätt att få motion behandlad av förbundsstyrelsen.

Motion från medlem och klubb ska alltid ha ett yttrande från avdelningsstyrelsen bifogat.

Medlem har möjlighet att föredra sin motion för förbundsstyrelsen vid beslutssammanträdet.

Förbundsstyrelsen redovisar inkomna motioner och behandlingen av dessa årligen till förbundsrådet.

Moment 8: Ersättning och traktamenten

Förbundsstyrelsens ledamöter, förutom VU, erhåller arvode med belopp som fastställs av kongressen. Ledamot erhåller ersättning för resor och förlorad arbetsförtjänst.

Traktamenten utgår i enlighet med förbundets resereglemente.

Moment 9: Verkställande utskottet

Förbundsordföranden samt 1:e och 2:e vice ordföranden utgör styrelsens verkställande utskott, som har att besluta i löpande ärenden samt behandla frågor av brådskande natur. För att verkställande utskottet ska kunna fatta giltigt beslut krävs att minst två av ledamöterna är ense om beslutet.

Besluten ska protokollföras.

§ 16 FÖRBUNDSRÅDET

Moment 1: Uppgift

Förbundsrådets uppgift är att ha tillsyn över styrelsens förvaltning. Styrelsen får inte utan godkännande av förbundsrådet avgöra ärenden av större principiell, organisatorisk eller ekonomisk betydelse.

Förbundsrådet beslutar gällande:

- Medlemsavgifter enligt §6 moment 1
- Avgiftsbefrielse eller nedsättning av avgift enligt §6 moment 2
- Kompletteringsval till förbundsstyrelsen enligt §15 moment 4
- Lön och övriga anställningsvillkor för verkställande utskottet enligt §17 moment 1

- Val av ny andre vice ordförande enligt §17 moment 2
- Fyllnadsval till förbundets valberedning
- Antagande av placeringsreglemente enligt §19 moment 1
- Bindande beslut om inköp eller avyttring av fast egendom enligt §19 moment 4
- Godkännande av verksamhetsberättelse för gångna året (ej år som kongress hålls under våren)
- Godkännande av årsredovisning enligt §19 moment 6 (ej år som kongress hålls under våren)
- Godkännande av revisorsberättelse (ej år som kongress hålls under våren)
- Beslut om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen kan till- eller avstyrkas (ej år som kongress hålls under våren)
- Utse auktoriserat revisionsbolag (ej år då kongressen hålls på våren)
- Vid behov utse nya revisorssuppleanter enligt §20 moment 1
- Beslut om extra kongress enligt §22 moment 3
- Val av förhandlingsdelegationer enligt §10 moment 5
- Avdelningars verksamhetsområde enligt §24 moment 1
- Överklagan av beslut enligt §27
- Antagande av särskilda stadgar att gälla om Sverige är under högsta beredskap

Förbundsstyrelsen kan välja att ge förbundsrådet beslutanderätt i fler frågor eller föra dialog med förbundsrådet inför beslut. Om mer än hälften av förbundsrådsledamöter begär att en fråga ska behandlas och beslutas av förbundsrådet ska så ske.

Moment 2: Sammansättning

Förbundsrådet består av 45 ledamöter. Avdelningsordförande och förbundsstyrelsen ingår utan val i förbundsrådet.

Varje avdelning har rätt till en ledamot upp till 4 000 medlemmar. Resterande ledamöter fördelas proportionellt mellan de avdelningar vars medlemsantal överstiger 4 000. Allt framräknat efter perioden 31 december föregående år.

För de avdelningar som är berättigade till en ledamot ska vice ordförande vara ersättare utan särskilt val.

För de avdelningar som är berättigade till mer än en ledamot eller där ordförande ingår i förbundsstyrelsen ska vice ordförande ingå som ordinarie ledamot utan särskilt val.

Om avdelningen har rätt till fler än två ledamöter, som då utgörs av ordförande och vice ordförande, väljs dessa av årsmötet.

För varje ledamot väljs två personliga suppleanter för den mandatperiod som gäller för ordinarie ombud. Vid ordinarie ledamots förhinder inträder suppleant i den ordning de är valda.

Om ordinarie ledamot eller suppleant frånträder sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska avdelningens representantskap göra fyllnadsval så att representationen alltid uppgår till ordinarie ledamot jämte två personliga suppleanter.

Moment 3: Hinder för valbarhet

Pensionärs och elevmedlemmar kan inte tillhöra förbundsrådet.

Medlem som är varaktigt anställd av förbundet eller avdelning, med undantag för ledamöterna i verkställande utskottet och personalens representant i förbundsstyrelsen, kan inte tillhöra förbundsrådet.

Moment 4: Skyldighet vid uppdrag

Om ledamot av förbundsrådet eller suppleant utträder eller utesluts ur förbundet eller flyttar till ort utanför den avdelnings verksamhetsområde, för vilket valet avsett, anses vederbörande skild från uppdraget. Det samma gäller beträffande ledamot eller inkallad suppleant, som utan giltigt förhinder, är frånvarande från mer än ett sammanträde.

Moment 5: Sammanträden

Förbundsrådet har en gång om året ordinarie sammanträde senast i maj månad, undantaget de år kongressen hålls på våren, då kan det hållas på hösten. Kallelse utfärdas av förbundsstyrelsen minst tre månader i förväg. Dagordning och övriga handlingar som ska behandlas på sammanträdet utsändes minst en månad före sammanträdet.

Extra sammanträde hålls då förbundsstyrelsen finner det nödvändigt eller om mer än hälften av förbundsrådets medlemmar skriftligt begär det.

Kallelse till extra sammanträde utfärdas av förbundsstyrelsen minst en månad i förväg.

Vid förbundsrådets sammanträden ska förbundsrevisorerna vara närvarande med yttrande- och förslagsrätt. Förbundsstyrelsen fastställer omfattningen av förbundets funktionärers deltagande.

Förbundsrådets sammanträden ska protokollföras.

Moment 6: Behandling

På förbundsrådets sammanträden ska frågor som hänskjutits dit av förbundsstyrelsen upptas till behandling. Samma gäller beträffande frågor som väckts av förbundsrådets ledamöter och senast två månader före sammanträdet skriftligen tillställts förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen äger rätt att besluta om frågor som inkommit senare ska upptas till behandling.

Motion som inkommit till förbundsstyrelsen enligt § 15 moment 7, och som av förbundsstyrelsen hänskjutits till förbundsrådet, kan av förbundsrådet hänskjutas till kongressen för beslut.

Vid beslut om verksamhetsberättelse, årsredovisning samt ansvarsfrihet deltar inte de förbundsrådsledamöter som är ledamöter i förbundsstyrelsen.

Förbundsrådet utser inom sig mötesordförande att leda sammanträdena.

Moment 7: Ersättning och traktamenten

Arvodet till förbundsrådets ledamöter, förutom VU, utgår med belopp som kongressen fastställer. Förbundsrådets ledamöter erhåller ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Resersättning och traktamente utgår enligt förbundets resereglemente.

§ 17 FÖRBUNDETS FUNKTIONÄRER

Moment 1: Val av verkställande utskott

Ordinarie kongress väljer förbundsordförande, 1:e vice ordföranden och 2:e vice ordföranden. Mandatet omfattar en kongressperiod. De anställs i förbundet under mandattiden.

Lön och övriga anställningsvillkor fastställs av förbundsrådet. Från detta avräknas övriga arvoden som verkställande utskottets ledamöter får med anledning av sitt uppdrag.

Moment 2: Ersättare för ledamot av verkställande utskott

Frånträder ledamot i verkställande utskottet sitt uppdrag under kongressperioden ersätts ledamoten i enlighet med den successionsordning kongressen fastställt och sedan väljer förbundsrådet en ny andre vice ordförande för tiden fram till och med nästa ordinarie kongress. Om det sista förbundsrådet inför den ordinarie kongressen redan hållits kan förbundsstyrelsen adjungera en ny andre vice ordförande i verkställande utskottet fram till och med kongressen.

Moment 3: Ledning och ansvar

Förbundsordföranden leder i samråd med styrelsen förbundets löpande verksamhet. Förbundsordföranden leder förbundsstyrelsens sammanträden och ansvarar för att alla förekommande ärenden föredras samt att kongressens, förbundsrådets och styrelsens beslut verkställs.

Förbundsordföranden övervakar skötseln av förbundets ekonomiska angelägenheter.

Den eller de som förbundsstyrelsen utsett att handha kontanta medel och värdehandlingar ska vara garantiförsäkrade.

Moment 4: Anställning och uppgifter för ej kongressvalda funktionärer

Funktionärer anställs av förbundsstyrelsen som också fastställer arbetsuppgifterna. Anställningsvillkoren regleras i avtal och genom beslut av förbundsstyrelsen. Funktionär får inte utan förbundsstyrelsens tillstånd åta sig för tjänsten hindrande uppdrag.

Moment 5: Ersättning

Resersättning, traktamente och arvode till funktionärer utgår enligt förbundets resereglemente.

§ 18 FIRMATECKNING

Förbundsstyrelsen utser de personer som får teckna förbundets firma. Firmateckning är giltig endast när firman tecknas av två i förening, varav en ska vara ledamot av förbundsstyrelsen.

I hänseende till firmateckning jämställs ekonomichef med förbundsstyrelseledamot.

Bemyndigande som firmatecknare gäller tills vidare och kan när som helst återkallas av förbundsstyrelsen.

Firmatecknare har inte rätt att utan särskilt skriftligt bemyndigande av förbundsrådet för förbundets räkning inköpa eller avyttra fast egendom. Inte heller får firmatecknare utan särskilt bemyndigande från förbundsstyrelsen belasta förbundets fasta egendom med uttagande av inteckning för gäld eller företa i § 19 omnämnd medelsplacering eller för förbundets räkning uppta eller bevilja lån.

§ 19 EKONOMISK FÖRVALTNING

Moment 1: Placeringsreglemente

Förbundsstyrelsen föreslår årligen förbundsrådet förslag till placeringsreglemente.

Moment 2: Beslutanderätt

Förbundsstyrelsen beslutar om medelsförvaltning utifrån det som föreskrivs i placeringsreglementet.

Moment 3: Förvaring av värdehandlingar

Värdehandlingar ska förvaras digitalt. Värdehandlingar i förbundets eget förvar samt övriga räkenskapshandlingar ska förvaras på av försäkringsgivaren godkänt sätt.

Moment 4: Åtagande

Förbundsstyrelsen får inte utan beslut från förbundsrådet, fatta bindande beslut om inköp eller avyttring av fast egendom. För upptagande av lån ska beslut tas av förbundsstyrelsen.

Moment 5: Redovisning

Förbundets redovisning ska ske i överensstämmelse med god redovisningssed. Förbundets räkenskaper avslutas per kalenderår.

Moment 6: Årsredovisning

Förbundsstyrelsen ska årligen avge en årsredovisning till förbundsrådets årssammanträde. Kongressår avges årsredovisningen till kongressen, om kongressen hålls på våren. Årsredovisningen ska vara revisorerna tillhanda senast den 10 mars och undertecknas av samtliga ordinarie styrelseledamöter.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att årsredovisningen upprättas enligt lag och god redovisningssed.

Moment 7: Ekonomichefens uppgift

Ekonomichefen ska i enlighet med dessa stadgar och förbundsstyrelsens föreskrifter handha den ekonomiska förvaltningen och även förvaltningen av förbundets fastigheter samt handlägga med ekonomiförvaltningen sammanhängande korrespondens.

Ekonomichefen ska tillse att förbundets fastigheter och inventarier med mera är försäkrade till betryggande belopp samt att värdehandlingar och räkenskapshandlingar förvaras enligt moment 3.

Ekonomichefen ska närvara vid förbundsrådets och förbundsstyrelsens sammanträden och där föredra frågor som avses i första stycket.

Ekonomichefen ansvarar för att allt räkenskapsmaterial bevaras i ordnat skick i enlighet med bokföringslagens regler om arkivering. Detta gäller också avtal och andra handlingar av särskild betydelse för att belysa förbundets ekonomiska förhållanden.

§ 20 REVISION

Moment 1: Sammansättning

För granskning av förbundsstyrelsens och förbundsrådets verksamhet väljer ordinarie kongress för nästa kongressperiod tre revisorer och tre suppleanter för dessa. Suppleanterna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt.

Om revisor eller tillkallad suppleant är frånvarande utan giltigt skäl vid mer än ett revisionssammanträde ska revisorn anses skild från uppdraget.

Om samtliga suppleanter inträtt i de ordinarie revisorernas ställe eller avgått under kongressperioden utses nya suppleanter av förbundsrådet och inträder i den ordning förbundsrådet fastställt.

Utöver kongressvalda revisorer utses årligen ett auktoriserat revisionsbolag av förbundsrådet.

Kongressår, då kongressen genomförs under våren, utses auktoriserat revisionsbolag av kongressen.

Moment 2: Revision av förbundsstyrelsens förvaltning

Beträffande förbundsstyrelsens verksamhet är det revisorernas uppgift:

att granska räkenskaperna, förvaltningen och årsredovisningen enligt god revisionssed och avge revisionsberättelse till förbundsrådet med till eller avstyrkande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter,

att de förtroendevalda revisorerna till ordinarie kongress avger ett yttrande avseende hur förbundsstyrelsen har förvaltat kongressbesluten från föregående kongress

Revisionsberättelse för varje räkenskapsår avges till förbundsstyrelsen inom en månad efter den dag då det fastställda bokslutet överlämnats till revisorerna.

Moment 3: Revision av förbundsrådets förvaltning

Beträffande förbundsrådets verksamhet är det de förtroendevalda revisorernas uppgift:

Att avge ett yttrande avseende hur förbundsrådet har förvaltat kongressbesluten från föregående kongress

Moment 4: Närvaro

Vid det förbundsrådssammanträde då frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsens ledamöter behandlas ska tre kongressvalda revisorer närvara.

Vid kongress ska tre kongressvalda revisorer närvara med yttrande- och förslagsrätt. Revisionsberättelsen ska föredras av den som gruppen inom sig utsett till föredragande.

Moment 5: Rättighet

Varje revisor har efter framställning rätt att ta del av räkenskapshandlingar, protokoll, korrespondens och övrigt material som rör förbundets verksamhet.

Moment 6: Revisorernas ansvar

Revisor som, när hen fullgör sitt uppdrag, uppsåtligen eller av oaktsamhet eller annars avviker från god revisorssed och därmed skadar förbundet är ansvarig för uppkommen skada.

Moment 7: Sammanträden

Om förbundsstyrelsen på grund av framställda anmärkningar eller förslag kallar revisorerna till sammanträde, ska dessa närvara vid sammanträdet under behandling av det ifrågavarande ärendet.

Moment 8: Arvode och ersättning

Revisorernas arvode fastställs av kongressen. Traktamenten utgår i enlighet med förbundets respolicy.

Moment 9: Tystnadsplikt

Revisorerna får inte för utomstående röja sakförhållanden eller upplysningar som de fått kännedom om under sitt arbete.

De får inte heller utnyttja vetskapen om sådana förhållanden eller upplysningar till fördel för sig själva eller till skada eller gagn för annan.

Moment 10: Hinder för valbarhet

Medlem, som är varaktigt anställd av förbundet eller av avdelning kan inte vara revisor. Detsamma gäller pensionärs- och elevmedlem.

§ 21 ARKIVERING

Samtliga handlingar inom förbundets och avdelningarnas verksamhet som bedöms vara av intresse för framtida forskning ska arkiveras.

Förbundsstyrelsen och avdelningsstyrelser fastställer rutiner för arkivering.

§ 22 KONGRESSEN

Moment 1: Suveränitet

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ.

Moment 2: Sammanträden

Ordinarie kongress sammanträder vart femte år på tid och plats som beslutas av förbundsstyrelsen.

Moment 3: Extra kongress

Vid särskilda omständigheter kan förbundsstyrelsen efter beslut av förbundsrådet kalla till extra kongress.

Extrakongress ska också inkallas om minst tio procent av förbundets medlemmar, beräknat efter medlemsantalet vid senaste årsskifte, för särskild fråga begär att extra kongress ska hållas och denna begäran vid allmän omröstning inom avdelningarna biträts av minst två tredjedelar av de medlemmar som deltagit i röstningen.

Begäran om sådan extra kongress ska vara skriftlig och undertecknad av berörda medlemmar.

Extra kongress får endast behandla den eller de frågor som föranlett dess inkallande.

Kallelse till extra kongress ska om möjligt utfärdas minst tre månader före kongressens öppnande. Handlingar och beslutsunderlag ska vara ombuden tillhanda senast två veckor innan den extra kongressens öppnande.

Vid extra kongress läggs det medlemsantal till grund för ombudsfordelningen som framräknas vid utgången av den femte månaden före kongressens öppnande.

Moment 4: Kallelse

Skriftlig kallelse till ordinarie kongress ska utfärdas minst 12 månader före dess öppnande.

Moment 5: Antal ombud

Kongressombudens antal utgör 250, vilka utses på följande sätt:

Upp till 4 000 medlemmar berättigar till åtta ombud. Resterande ombud väljs av de avdelningar vars medlemsantal överstiger 4 000.

Mandaten fördelas proportionellt efter antalet medlemmar överstigande 4 000.

Moment 6: Ombudsfördelning

Respektive avdelnings medlemsantal vid utgången av den tolfte månaden före den månad kongressen öppnas ligger till grund för ombudsfördelningen. Ombudsfördelningen meddelas av förbundsstyrelsen.

Ombud till kongressen väljs på avdelningarnas representantskapsmöte. Instruktion för ombudsval och vad därmed sammanhänger utfärdas av förbundsstyrelsen.

Moment 7: Valbarhet

Varje medlem, med de undantag som avses i moment 8, är valbar till kongressombud.

Moment 8: Hinder för valbarhet

Förbundsstyrelsens och förbundsrådets ledamöter samt förbundets revisorer kan inte väljas till ombud men är skyldiga att närvara vid kongressen.

Förbundsstyrelsens och förbundsrådets ledamöter har yttrande och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor som inte avser ansvarsfrihet för den föregående kongressperiodens förvaltning.

Hinder för valbarhet gäller inte suppleanter för dessa uppdrag med undantag för suppleant som tjänstgör.

Förbundsrådsledamot vars mandatperiod löper ut samma år som kongressen äger rum, är valbar som kongressombud.

Den som vid avdelningens årsmöte väljs till ledamot i förbundsrådet ska avsäga sig uppdraget som kongressombud och suppleant inträder. Pensionärs- och elevmedlemmar kan inte väljas till kongressombud.

Medlem, som är varaktigt anställd av förbundet eller av avdelning kan inte tjänstgöra som kongressombud.

Moment 9: Anställdas närvaro på kongressen

De av förbundet anställda funktionärerna, som inte är ledamöter i förbundsstyrelsen, ska närvara vid kongressen och har där yttrande- och förslagsrätt.

Övriga förbundsanställda kan åläggas arbetsuppgifter under kongressen. Förbundsanställda har yttrande- och förslagsrätt i de frågor som de har särskild sakkunskap inom.

Moment 10: Motionsrätt

Motion till kongressen kan väckas av varje enskild medlem liksom av avdelning eller fackklubb. Motion som väckts av enskild medlem eller fackklubb ska insändas till avdelningsstyrelsen för behandling på avdelningsmöte som till eller avstyrker densamma.

Avdelningsstyrelsen insänder motion till förbundsstyrelsen.

Detta gäller även avstyrkt motion då motionären så begär.

Motion ska senast sju månader före kongressens öppnande vara förbundsstyrelsen tillhanda.

Förbundsstyrelsen avger utlåtande över motionerna som tillställs avdelningarna och kongressombuden senast två månader före kongressens öppnande.

Motion till kongressen kan inte behandla personalfrågor rörande anställd personal i Handels förbund eller avdelning, inte heller konkreta avtalskrav.

Moment 11: Planläggning

Förbundsstyrelsen planlägger kongressens arbete samt upprättar förslag till dag och arbetsordning som tillställs ombuden och fastställs av kongressen.

Moment 12: Behandling av ärenden på kongressen

Förbundsstyrelsen har att framlägga förslag för kongressen i alla sådana frågor som kan hänföras till förbundets ändamål.

Förbundsstyrelsens förslag till kongressen tillställs avdelningarna och kongressombuden senast två månader före kongressens öppnande.

Övrig fråga, som inte väckts som motion eller av förbundsstyrelsen, kan upptas till behandling av kongressen om tre fjärdedels majoritet så beslutar. Detta gäller ej frågor om förändring av stadgar som enbart kan ändras i enlighet med vad som stadgas i §29.

Moment 13: Ansvarsfrihet

Förbundsstyrelsen ska förelägga kongressen de i § 19 moment 6 och § 20 moment 2 och 3 avsedda berättelserna över verksamheten, den ekonomiska förvaltningen samt revisionsberättelser under de år den gångna kongressperioden omfattar. Yttranden från de förtroendevalda revisorerna enligt §19 moment 6 och §20 moment 2 och 3 ska också föreläggas kongressen.

Kongressen fattar beslut om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsens ledamöter för verksamhetsåret innan kongress om kongressen infaller på våren.

Moment 14: Val

Ordinarie kongress väljer:

- a) verkställande utskott,
- b) ledamöter av förbundsstyrelsen och suppleanter för dessa,
- c) revisorer och suppleanter för dem,
- d) ombud till LO:s kongress. Om kongressen infaller på tidpunkt som inte möjliggör detta, sker valet på sätt som förbundsstyrelsen beslutar.
- e) valberedning för kommande kongressperiod.

Moment 15: Kostnadsfördelning

Förbundet betalar kostnader för logi, resor och traktamente för kongressombud, förbundsstyrelse, förbundsråd, revisorer och lokalt placerade ombudsmän, samt även förlorad arbetsförtjänst för förbundsstyrelse, förbundsråd och revisorer.

Avdelningen betalar kostnader för kongressombudens förlorade arbetsförtjänst.

§ 23 VALBEREDNINGAR

Moment 1: Valberedningars uppgift

Valberedningars uppgift är att förbereda personval som ska företas av kongress, förbundsråd, förbundsstyrelse, avdelningars representantskap, avdelningsstyrelser samt fackklubbar.

Valberedningar har att beakta att ta fram förslag som skapar en representativ fördelning utifrån Handels medlemskår, att aktivt arbeta med inkludering och ge förutsättningar för gott samarbete i styrelser och andra organ.

Valberedningen har till uppgift att redovisa nomineringar samt framlägga förslag på ledamöter till förtroendeuppdrag.

Moment 2: Valberedare och kandidatur

Den som är vald till valberedning kan ej delta vid beredning av val till uppdrag i beslutande organ där den själv kandiderar.

Moment 3: Hinder för valbarhet

Pensionärs- och elevmedlemmar samt varaktigt anställda i förbund eller avdelning är ej valbara till valberedningar i Handels.

Förbunds- och avdelningsanställda är valbara till valberedningar i den fackklubb de är organiserade i som arbetstagare.

Moment 4: Förbundets valberedning

Förbundets valberedning ska förbereda val som ska företas av kongressen och förbundsrådet. Valberedningen förbereder även val till förhandlings-delegationer och till avtalsfullmäktige om ett sådant inrättas.

Moment 5: Sammansättning förbundets valberedning

Förbundets valberedning utses av kongressen och består av sju valda ledamöter, varav en ordförande samt två ersättare. Förbundsstyrelsen utser en tjänsteperson på förbundskontoret som är sammankallande, denne har ingen rösträtt.

Om ledamot avgår under kongressperioden genomförs fyllnadsval på nästkommande förbundsråd.

Val till valberedning förbereds av förbundsstyrelsen.

Valberedningen ska bestå av yrkesaktiva och återspegla medlemskårens sammansättning.

Kongressvalda enligt § 22 moment 14 a-c är inte valbara till valberedningen

Valberedningens ledamöter är skyldiga att närvara på kongressen och har yttrande- och förslagsrätt vad gäller valen även om de inte är ombud.

Moment 6: Tidsramar för förbundets valberedning

Förbundsstyrelsen fastställer tidpunkt för avslutande av nomineringar för de val som ska ske vid kongressen. Efter denna tid kan enbart valberedningen nominera.

Valberedningens förslag till val ska vara avdelningarna och kongressombuden tillhanda senast två månader före kongressens öppnande.

För övriga val gäller vad som står i respektive moment.

Moment 7: Avdelningars valberedningar

Representantskapets årsmöte väljer valberedning och fastställer nomineringstid samt process för beredning av val.

Inför val av kongressombud kan särskild valberedning väljas av årsmötet inför att valen ska ske, detta för att undvika att personer som ska bereda valen själva kandiderar till kongressombud.

Moment 8: Valberedning i fackklubb

Fackklubben ska, om möjligt, på sitt årsmöte välja en valberedning. Ledamöter i valberedningen rapporteras in till avdelningen för registrering då ledamot i valberedningen är att anse som ett förtroendeuppdrag för klubben. Mandattiden för ledamöter i valberedningen är ett år.

§ 24 AVDELNINGARNA

Moment 1: Verksamhetsområde

Inom visst geografiskt eller på andra grunder avdelat område bildas avdelning efter förbundsrådets beslut.

I de fall avdelningsstyrelsen väljer att dela in avdelningen i geografiska underorganisationer ska dessa benämnas områden. Regler för områdesverksamhet fastställs av avdelningsstyrelsen.

Moment 2: Uppgifter

Avdelningen omfattar alla medlemmar inom dess verksamhetsområde och har till uppgift att värva medlemmar, att verkställa de uppdrag, policys och beslut som förbundsstyrelsen meddelar samt att i enlighet med dessa stadgar tillvarata medlemmarnas intressen.

För att fullfölja dessa uppgifter åligger det avdelningen:

- att** i samband med verksamhetsplaneringen inhämta de förtroendevaldas synpunkter och önskemål om verksamhet för kommande år,
- att** bedriva opinionsarbete och verka för att alla arbetstagare inom verksamhetsområdet tillhör förbundet,
- att** bilda och upprätthålla fackklubbar samt tillse att det utses fackombud eller Handelsombud där det inte finns firmaklubb,
- att** arbeta för ökad facklig medvetenhet bland medlemmarna genom studie- och informationsarbete,

- att** bevaka att gällande avtal och lagar efterlevs,
- att** arbeta för bättre anställningsförhållanden och arbetsvillkor,
- att** biträda medlemmarna vid förhandlingar och uppgörelser gällande arbets- och lönevillkor,
- att** utgöra lokal facklig organisation där firmaklubb ej finns,
- att** aktivt ta tillvara unga medlemmars intressen
- att** ansvara för samarbetet med närstående organisationer inom verksamhetsområdet samt
- att** samla in och till förbundet insända de uppgifter som förbundsstyrelsen begär.
- att** senast den 30 april årligen delge förbundsstyrelsen berättelsen över avdelningens verksamhet under det gångna året.

Om tvist uppstår mellan arbetsgivare och avdelning eller mellan arbetsgivare och medlem, ska avdelningen om tvisten inte kan lösas, rapportera förhållandet till förbundsstyrelsen. Avdelningen ska då lämna de upplysningar som är nödvändiga för bedömning av tvisten.

Moment 3: Representantskap

Avdelningens högsta beslutande organ är representantskapets årsmöte. Om behov finns kan extra möten med representantskapet hållas.

Möte med representantskapet ska utlysas senast två månader innan mötet ska hållas. I utlysningen ska finnas information om hur ombud kan anmäla fråga till mötet. Senast sex veckor innan mötet ska fråga för behandling inkomma till avdelningen.

Representantskapets möte ska protokollföras.

Senast fyra veckor före sammanträdet ska styrelsen översända kallelse och dagordning till ombuden. Övriga handlingar ska ha nått ombuden senast två veckor före sammanträdet.

Dagordningen ska uppta de ärenden som ska behandlas på mötet. Inga ärenden får avgöras utan att de behandlats av avdelningsstyrelsen.

Avdelningens representantskap väljer kongressombud till förbundets kongress. Ärende som avser nominering av kongressombud samt val av ombud i LO-organisation får inte beslutas av representantskap utan att ärendet angetts i kallelsen eller delgetts medlemmarna på annat sätt.

På representantskapets möten äger medlem i förbundet rätt att närvara och har yttrande- och förslagsrätt om mötet så beslutar.

Ledamot av avdelningsstyrelsen äger yttrande- och förslagsrätt i alla frågor

samt rösträtt i de frågor som ej avser ansvarsfrihet för det föregående verksamhetsårets förvaltning. Personalrepresentant i styrelsen har ej rösträtt i personval.

Moment 4: Extra representantskap

Extra möte med representantskapet hålls då styrelsen finner det nödvändigt.

Extra möte med representantskapet hålls även då minst 25 procent av ombuden gjort skriftlig framställan om att en fråga ska behandlas av representantskapet.

Extra möte med representantskapet kan behandla endast den eller de frågor som föranlett mötet.

Moment 5: Ombud

Ombuden i representantskapet väljs på fackklubbarnas årsmöten eller vid medlemsmöte när klubb bildas. Varje klubb har rätt till ett (1) ombud per påbörjat femtiotal medlemmar. För riks- respektive regionklubb beräknas antalet ombud utifrån det antal medlemmar som arbetar inom berörd avdelnings geografiska område. Till avdelningsombud för riks/regional klubb kan endast den som är medlem i avdelningen utses. Maximalt antal ombud per klubb är fem.

Fackklubbarna kan också utse upp till fem suppleanter.

Har ingen annan inrapportering av ombud skett anses fackklubben ha utsett ordförande att företräda klubben som ombud i avdelningens representantskap.

För de klubbar där ordförande ingår i avdelningsstyrelsen ska dock ombud till representantskapet väljas.

Som ombud i representantskap tjänstgör fackombud. För arbetsplatser med fler än ett fackombud väljs ett som ordinarie representantskapsombud och ett som suppleant.

Då ordinarie ombud är förhindrad att närvara vid sammanträde ska suppleant inkallas i dennes ställe.

De nyvalda ombuden till representantskapet tillträder sitt uppdrag vid det kommande årsmötets öppnande.

De nyvalda ombuden är också ombud i representantskapet fram till nästkommande årsmöte.

Fackombud är representantskapsombud så länge de innehar sitt uppdrag.

Moment 6: Representantskapets årsmöte

Representantskapets årsmöte ska utöva tillsyn över styrelsens förvaltning, och avgöra ärenden av större betydelse. Representantskapets årsmöte ska hållas senast 15 april.

Årsmötet ska behandla:

- årsbokslut
- verksamhetsberättelse över det gångna verksamhetsåret
- fråga om ansvarsfrihet
- fastställande av antal ledamöter och suppleanter i avdelningsstyrelsen
- val av styrelse och suppleanter
- val av valberedning
- val av revisorer och suppleanter
- val av ombud till förbundsrådet i enlighet med § 16 moment 2
- fastställande av avdelningens indelning av fackklubbar
- behandla frågor som särskilt inkommit för behandling av årsmötet

Moment 7: Styrelse

Styrelsen ska bestå av udda antal ledamöter dock minst sju. Ordförande och vice ordförande väljs för en tid av två år genom särskilt val. Även övriga ledamöter väljs för en tid av två år.

Vid representantskapets årsmöte ska det ena året väljas hälften av ledamöterna och andra året den andra hälften. Ordförande och vice ordförande ska väljas växelvis.

Den av förbundsstyrelsen utsedde förste ombudsmannen ska ingå i styrelsen utan val på lika villkor som de valda styrelseledamöterna och har yttrande-, förslags- och rösträtt.

De anställda väljer en personalrepresentant och ersättare för denne.

Personalrepresentanten deltar i avdelningsstyrelsens arbete på samma villkor som valda ledamöter och har yttrande-, förslags- och rösträtt.

Personalrepresentanten ska inte delta i behandlingen av personval, frågor som rör kollektivavtal, stridsåtgärder eller andra frågor där de anställdas fackliga organisation har ett väsentligt intresse som kan strida mot organisationens.

Styrelsen ska snarast efter valet sammanträda för konstituering och upprättande av attesträtt och arbetsordning.

På representantskapets årsmöte ska även utses minst tre

styrelsesuppleanter, som vid ordinarie ledamots förhinder eller avgång inträder i den ordning som årsmötet fastställer.

Om ordförande avgår före mandattidens utgång, ska vice ordföranden tillträda och upprätthålla funktionen som ordförande till dess årsmötet valt ny ordförande.

Moment 8: Utträde och uteslutning

Ledamot av avdelningsstyrelsen eller suppleant som utträder, utesluts ur förbundet eller som permanent byter arbetsplats till en utanför Handels avtalsområden anses skild från uppdraget. Detsamma gäller beträffande ledamot eller inkallad suppleant, som utan giltigt förhinder, är frånvarande från två sammanträden i rad.

Moment 9: Hinder för valbarhet

Medlem som är varaktigt anställd av avdelningen eller förbundet, med undantag för förste ombudsmannen och personalrepresentanten, kan inte tillhöra avdelningsstyrelsen.

Pensionärs- och elevmedlemmar kan inte väljas till avdelningsstyrelsen, ej heller medlem som permanent bytt arbetsplats till en utanför Handels avtalsområden. Medlem som gått i pension kan dock väljas till revisor.

Moment 10: Styrelsens uppgifter

Styrelsen handlägger avdelningens angelägenheter efter dessa stadgar och med stöd av desamma fattade beslut, samt är gemensamt ansvarig för avdelningens ekonomiska och övriga verksamhet.

Ordförande leder avdelningens stadgeenliga möten. Som mötesordförande på avdelningens årsmöte ska person som ej ingår i styrelsen utses.

Styrelsens sammanträden ska protokollföras.

Avdelningsstyrelsen ska tillse att medlemsadministrationen, ekonomi- och lönehanteringen samt inköp av material och produkter samordnas och genomförs enligt förbundsstyrelsens policy och beslut.

Den eller de som avdelningsstyrelsen utsett att handha kontanta medel och värdehandlingar ska vara garantiförsäkrade.

Moment 11: Arbetsutskott

Styrelsens arbetsutskott består av ordföranden, vice ordföranden samt förste ombudsmannen.

Arbetsutskottet ska förbereda styrelsens möten och arbete samt besluta i löpande ärenden och behandla frågor av brådskande natur.

För besluts giltighet gäller att två av ledamöterna är ense om beslutet.

Besluten ska protokollföras.

Moment 12: Medelsplacering

Rörande placering av avdelningens tillgångar och förvaring av värdehandlingar gäller det av förbundsrådet antagna placeringsreglementet.

Moment 13: Åtagande

Bindande beslut om inköp eller avyttring av fast egendom eller upptagande av lån kan enbart fattas av representantskapsmöte. Beslut ska föregås av samråd med förbundets ekonomichef.

Moment 14: Firmateckning

Avdelningsstyrelsen utser de personer som får teckna avdelningens firma. Firmateckning är giltig endast när firman tecknas av två i förening, varav en ska vara ledamot av avdelningsstyrelsen vald av representantskapets årsmöte.

Bemyndigande som firmatecknare gäller tills vidare och kan när som helst återkallas av avdelningsstyrelsen.

Firmatecknare har inte rätt att utan särskilt bemyndigande från representantskapet för avdelningens räkning inköpa eller avyttra fast egendom. Inte heller får firmatecknare utan särskilt bemyndigande från avdelningsstyrelsen belasta avdelningens fasta egendom med uttagande av inteckning för gäld eller företa i moment 12 och 13 omnämnda medelsplacering eller för avdelningens räkning uppta eller bevilja lån.

Moment 15: Räkenskaper

Avdelningens redovisning ska ske i överensstämmelse med god redovisningssed.

Avdelningens räkenskaper avslutas per kalenderår.

Efter varje kvartalsskifte ska styrelsen och revisorerna föreläggas en rapport avseende det förflutna kvartalet.

Rapporten ska uppta balans- och resultaträkning och ska snarast efter behandling av styrelsen och revisorerna delges förbundskontoret.

Avdelningsstyrelsen ansvarar för att årsbokslut upprättas enligt gällande lag och god redovisningssed.

Årsbokslutet ska vara revisorerna tillhanda senast den 10 mars.

Allt räkenskapsmaterial ska bevaras i enlighet med bokföringslagen.

Detta gäller också avtal och andra handlingar av särskild betydelse för att belysa avdelningens ekonomiska förhållanden och verksamhet i övrigt.

Moment 16: Revision

Vid avdelningens årsmöte ska tre revisorer jämte suppleanter för dem väljas. Suppleanterna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning de är valda av årsmötet.

Revisorerna ska för varje räkenskapsår verkställa revision av räkenskaper, årsbokslut och granska styrelsens förvaltning samt avge en revisionsberättelse till avdelningens årsmöte med till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet.

Vid revision ska granskas:

- att fattade beslut inte strider mot dessa stadgar eller mot kongressens, förbundsrådets, förbundsstyrelsens eller avdelningens representantskaps beslut,
- att avdelningens utgifter överensstämmer med beslutad verksamhet och även i övrigt är förenliga med förbundets och avdelningens regelverk, samt
- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisionen ska vara så ingående och omfattande som god sed kräver.

Vad avser avdelningens revision av årsbokslut, ska en av förbundet utsedd auktoriserad revisor avge ett särskilt granskningsintyg till avdelningsrevisorerna.

I granskningsintyget ska anges:

- om avdelningens årsbokslut är upprättad i enlighet med god redovisningssed och
- om resultaträkningen och balansräkningen kan fastställas.

Revisorerna har rätt att utföra oanmälda granskningar och inventeringar.

Varje revisor har rätt att ta del av räkenskapshandlingar, protokoll, korrespondens och övrigt material som revisorn behöver för genomförandet av revisionsuppdraget.

Årsrevisionen ska vara verkställd och berättelse däröver ingiven till avdelningsstyrelsen senast den 25 mars.

Revisor som när hen fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar förbundet är ansvarig för uppkommen skada.

Revisor eller tillkallad suppleant, som utan giltigt förhinder är frånvarande vid mer än ett revisionstillfälle, ska anses skild från uppdraget.

Om avdelningsstyrelsen på grund av framställda anmärkningar, påpekanden eller förslag kallar revisorerna till sammanträde, ska dessa närvara vid sammanträdet under behandlingen av det ifrågavarande ärendet. Förbundsstyrelsen eller den förbundsstyrelsen utser har rätt att utföra revision hos avdelningen.

Moment 17: Ersättningar

För ersättningar till styrelsens ledamöter och revisorer gäller av förbundsstyrelsen beslutad policy.

Moment 18: Kontor

Avdelningen anskaffar lämplig lokal och betalar kostnaderna för densamma. Avdelningen anställer och avlönar erforderlig arbetskraft.

Moment 19: Avdelningens upplösning

Avdelning kan inte utan förbundsstyrelsens medgivande besluta om upplösning eller på annat sätt nedlägga sin verksamhet.

Om avdelning trots anmodan därom inte fullgör sina skyldigheter gentemot förbundet eller vägrar att rätta sig efter dessa stadgar eller stadgeenligt fattade beslut, kan förbundsstyrelsen besluta om dess upplösning samt om uteslutning ur förbundet av medlemmar som ej följer fattade beslut.

Om avdelning upplöses, tillfaller dess behållna tillgångar förbundet.

§ 25 ARBETSPLATSORGANISATION

Moment 1: Fackklubbar

Avdelningen indelas i fackklubbar som årligen fastställs på avdelningens årsmöte.

Av klubbindelningen ska framgå respektive klubbs antal ombud på avdelningens årsmöte inklusive ersättare.

Alla medlemmar i avdelningen, undantaget pensionärs- och elevmedlemmar, ska tillhöra en fackklubb.

Fackklubbar kan vara av fyra slag; firmaklubb, branschklubb, allmän klubb eller riks- eller regionklubb.

Klubbar ska i sitt fackliga arbete följa av förbundsstyrelsen beslutad policy.

Fackklubbarna utgör underlag för val av ombud till avdelningens årsmöte.

Moment 2: Firmaklubb

Firmaklubb är den klubbtyp som i första hand ska försöka bildas.

Firmaklubb kan omfatta en eller flera arbetsplatser inom ett företag och kan omfatta alla medlemskategorier. Flera klubbar kan bildas inom samma företag om detta bedöms lämpligt. Firmaklubb utgör lokal facklig organisation.

Moment 3: Branschklubb

Branschklubb bildas vid de företag inom en bransch eller inom ett avtalsområde som inte har möjlighet att bilda firmaklubb.

Rikstäckande eller regionala branschklubbar för frisörer kan bildas på initiativ av avdelningens branschklubb för frisörer och efter beslut i förbundsstyrelsen. Medlem i rikstäckande och regionala branschklubbar för frisörer kvarstår också alltid som medlem i branschklubb i den egna avdelningen, utifrån vilken representation på exempelvis avdelningens representantskap utgår ifrån.

Moment 4: Allmän klubb

Allmän klubb bildas där ovannämnda klubbar inte kan bildas.

I de fall klubbstyrelse i allmän klubb saknas ska avdelningsstyrelsen se till att hålla ett årsmöte där medlemmarna ges möjlighet att välja klubbstyrelse och sina ombud till avdelningens representantskap.

Moment 5: Riks- eller regionklubb

Riks- eller regionklubb kan bildas på medlemmarnas initiativ inom företag som har arbetsställen inom flera förbundsavdelningar. Sådan klubb utgör lokal facklig organisation och jämföras med firmaklubb. Klubben ska godkännas av förbundsstyrelsen.

Moment 6: Fackombud

Fackombud väljs av medlemmarna på de arbetsplatser där firmaklubb saknas. Fackombud väljs på en tid av tre år. Fackombudet är underställt avdelningen och har delegerats begränsad förhandlingsrätt. Förhandlingsrätten ska följa de regler som beslutats av förbundsstyrelsen.

Moment 7: Fackklubbars och fackombuds uppgifter

Fackklubbars och fackombudens uppgift är:

- att värva medlemmar på den egna arbetsplatsen och verka för att alla anställda inom verksamhetsområdet tillhör förbundet,
- att arbeta för ökad facklig medvetenhet bland medlemmarna genom studie- och informationsarbete,
- att bevaka att gällande avtal och lagar efterlevs,
- att arbeta för bättre anställningsförhållanden och arbetsvillkor samt
- att svara för kontakten mellan avdelningsstyrelsen och medlemmarna.

Moment 8: Styrelse

Varje fackklubb väljer på årsmöte en styrelse som består av udda antal ledamöter. Styrelsen ska bestå av ordförande och minst två ytterligare ledamöter. Ordförande väljs separat för en tid av två år. Vid fackklubbens årsmöte väljs det ena året hälften av ledamöterna och andra året den andra hälften.

Moment 9: Medlemsmöte

Fackklubbarna ska hålla minst två medlemsmöten per kalenderår inklusive årsmöte.

Årsmöte ska hållas senast den dag som fastställs av avdelningsstyrelsen.

Medlemsmöte hålls dessutom då fackklubbsstyrelsen anser det nödvändigt eller då minst 25 procent av klubbens medlemmar skriftligen begärt att viss fråga ska behandlas.

Mötet ska protokollföras.

Moment 10: Handelsombud

På arbetsplatser som saknar fackklubb och fackombud kan avdelningen utse Handelsombud. Handelsombudets uppgift är att fungera som informationskanal mellan arbetsplatsens medlemmar och avdelningen.

Moment 11: Försäkringsinformatör

Fackklubben utser försäkringsinformatör. På arbetsplatser där det saknas fackklubb kan avdelningen utse försäkringsinformatör.

Försäkringsinformatörens uppgift är att informera om medlems- och avtalsförsäkringar.

§ 26 CENTRALA FACKLIGA GRUPPER

Inom företag som bedriver verksamhet inom mer än en avdelnings verksamhetsområde, inom koncern, eller då koncernlika förhållanden föreligger, kan gemensamt organ inrättas. Gemensamt organ inrättas om berörda medlemmar beslutar det och förbundsstyrelsen godkänner detta.

Förbundsstyrelsen fastställer riktlinjer för dessa gruppers verksamhet och arbete.

§ 27 ÖVERKLAGANDE AV BESLUT OCH SKILJEFÖRFARANDE

Moment 1: Överklagande gällande inträde eller utträde

Den som önskar överklaga beslut som fattats av förbundsstyrelsen, eller den förbundsstyrelsen utsett, gällande inträdesvägran enligt § 4, utträdesvägran enligt § 8 kan göra detta skriftligt till förbundsrådet.

Moment 2: Överklagande gällande uteslutning eller suspension

Den som önskar överklaga förbundsstyrelsens beslut avseende uteslutning eller suspension enligt § 9 kan göra detta skriftligt till förbundsrådet.

Moment 3: Överklagande gällande avdelningsbeslut eller handläggning till förbundsstyrelse och förbundsråd

Medlem som anser sig felaktigt företrädd av avdelningen kan hos förbundsstyrelsen överklaga beslutet eller ärendets handläggning.

Beslut av förbundsstyrelsen i ett sådant ärende kan överklagas till förbundsrådet.

Moment 4: Hantering av överklagande

Överklagande ska inom två månader efter beslutets delgivning eller ärendets avslut, skriftligen meddelas till förbundsstyrelsen.

Medlem ska inom två veckor efter förbundsstyrelsens beslut delges beslutet.

Efter delgivning kan medlem inom en månad meddela att hen önskar överklaga beslutet till förbundsrådet.

Förbundsrådet beslutar i ärendet vid kommande sammanträde.

Moment 5: Övriga tvistefrågor

Inbördes tvistefrågor som kan komma att lyftas till skiljenämnd, såsom tvist mellan förbundet och avdelning, styrelse och ledamot därav, ska behandlas av förbundsråd innan det går till skiljenämnd.

Moment 6: Delgivning

Förbundsrådets beslut ska genom protokollsutdrag delges medlemmen under senast kända adress.

Moment 7: Skiljeförfarande

Vid inbördes tvister mellan förbundet, förbundets underorganisationer, styrelse eller förtroendevald, där den beslutet gäller inte är nöjd med förbundsrådets beslut, har denne rätt att hänskjuta frågan till avgörande av skiljemän i den ordning lagen om skiljeförfarande stadgar med följande avvikelser.

Vid frågan om suspension från uppdrag inom förbundet tar förbundsrådet det slutgiltiga beslutet.

Landsorganisationens styrelse utser för kongressperioden tre personer och tre ersättare för dessa att vara skiljemän för medlemsförbunden i sådana tvister som avses i första stycket. När skiljeförfarande påkallas utser förbundet en av dessa att vara skiljeman för förbundet.

Kan inte de av parterna utsedda skiljemännen enas om den tredje ledamoten utses denne av kansliansvarig ordförande i Arbetsdomstolen.

I tvist där förbundet och en enskild person är parter svarar förbundet oavsett utgången i tvisten för ersättningen till skiljemännen.

§ 28 BESLUT OM FÖRBUNDETS UPPLÖSNING

Moment 1: Upplösning

Förbundet kan inte upplösas med mindre än att förslag därom i allmän omröstning biträtts av fem sjättedelar av förbundets samtliga medlemmar.

Om förbundet upplöses, tillfaller behållna tillgångar LO.

Moment 2: Sammanslagning

Beslut om uppgående i eller sammanslagning med annat till LO anslutet förbund kan fattas av ordinarie kongress.

Föranleder särskilda skäl detta kan extra kongress besluta om upplösning genom sammanslagning.

Förslag om sammanslagning väcks av förbundsstyrelsen eller genom motion.

Upplösning genom sammanslagning får endast ske om övertagande förbund övertar såväl skulder som tillgångar från det sammangående förbundet.

§ 29 ÄNDRING AV STADGAR

Ändring av dessa stadgar kan endast ske genom beslut som med anledning av förslag av förbundsstyrelsen eller motion fattats på ordinarie kongress.

Förbundsrådet fattar beslut om särskilda stadgar som gäller i händelse av att Sverige befinner sig i högsta beredskap. I händelse av högsta beredskap ersätter de särskilda stadgarna dessa stadgar fram tills dess att högsta beredskap ej längre råder. Dessa stadgar har som syfte att skydda förbundet och möjliggöra för förbundet att upprätthålla verksamhet och demokratiskt fattade beslut.

Ordlista

A

Adjungera: Tillfälligt bjuda in någon till ett möte, ofta utan rösträtt.

Arbetsinställelse: När arbetstagare slutar arbeta som en del av en konflikt, t.ex. strejk.

Arbetsförtjänst: Inkomst från arbete, ofta relevant vid ersättningar eller avgifter.

Attesträtt: Rätt att godkänna utgifter eller fakturor.

B

Bemyndigande: Tillstånd att fatta beslut eller agera å någon annans vägnar.

Blockad: I ett fackligt sammanhang betyder blockad en åtgärd som ett fackförbund använder i en arbetskonflikt för att sätta press på en arbetsgivare. En blockad innebär att facket uppmanar sina medlemmar att inte utföra visst arbete eller att inte ta anställning hos en viss arbetsgivare. Det kan också innebära att man hindrar leveranser eller samarbeten med företaget.

F

Firmateckning: Rätt att skriva under avtal och dokument i föreningens namn.

G

Gäld: Ett gammalt ord för skuld, ofta använt i stadgesammanhang.

H

Högsta beredskap: När Sverige befinner sig i risk för krig kan regeringen fatta beslut om att högsta beredskap råder. Högsta beredskap råder automatiskt om Sverige drabbas av krig. Under högsta beredskap ska all samhällsverksamhet inriktas på att stödja totalförsvaret.

L

Lockout: När arbetsgivare stänger ute arbetstagare från arbete vid konflikt.

M

Medelsplacering: Hur föreningen placerar sina pengar, t.ex. på bankkonto eller i fonder.

P

Policy: En övergripande riktlinje för hur föreningen ska agera i vissa frågor.

Proposition: Ett förslag från styrelsen till årsmötet.

Propositionsordning: I vilken ordning förslag ställs mot varandra under ett beslutsfattande.

S

Skiljeförfarande: Ett alternativ till domstol för att lösa tvister, ofta snabbare.

Stadgar: Föreningens egna regler, som exempelvis bestämmer hur föreningen ska fungera, vad föreningens syfte är, var beslut fattas och hur de som fattar besluten väljs.

Stridsåtgärder: Åtgärder i arbetskonflikter, t.ex. strejk eller blockad.

Successionsordning: Regler för vem som tar över en post eller roll om någon avgår.

Suppleant: Ersättare i styrelsen, träder in när en ordinarie ledamot har förhinder. Används synonymt med ersättare.

Suspension: Suspension innebär att någon tillfälligt stängs av från sitt uppdrag. Personen får alltså inte delta eller utföra sina uppgifter under en viss tid. En förtroendevald kan bli suspenderad om hen brutit mot stadgarna eller uppträtt olämpligt. Det är en tillfällig åtgärd till skillnad mot uteslutning.

Suveränitet: Självständighet, ofta använt om stater men kan också betyda självbestämmande och att ett beslutande forum har suveränitet att fatta beslut utan att någon annan hindrar dem.

T

Tjänstgörande ledamot: Den ledamot som för tillfället är aktiv i sitt uppdrag, om den ordinarie ledamoten har förhinder är suppleanten tjänstgörande ledamot.

V

Verkställande utskott: En mindre grupp inom styrelsen som hanterar löpande frågor mellan möten. I Handels väljs dessa separat och arbetar heltid med sitt uppdrag.

Y

Yrkesaktiv: Någon som arbetar eller står till arbetsmarknadens förfogande (ej studerande eller pensionär)

Å

Årsbokslut: Sammanställning av föreningens ekonomi vid årets slut (intäkter, kostnader, tillgångar, skulder).

Årsredovisning: En mer omfattande rapport än årsbokslut, ofta med verksamhetsberättelse och revisionsberättelse.

Vi är Handels

Tillsammans tar vi kampen

**Handels kongress
2025**

Handels